

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrierile nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se restituie.
INSERATE
 se primesc la Administrațiune în
 Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ARHIVĂ:
 în Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Max. Angenfeld & Emario Le-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 penh. Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Julius
 Leopold (VII. Krassóbt-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garsoni pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicari mai dese după tarifa
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 8-a o seriă 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIX.

„GAZETA” iese în Ce-Care și
Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
Pe rîi de Dunărea 4 cor., pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Pe rîi de Dunărea 8 fr., pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cialele poștale din țară și din
 afară și la g-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Tîrgul Inului Nr. 30. etagiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dîsul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esom-
 pliar 10 BANI — Ațat abona-
 mentele sînt și inserțiunile
 sînt a se plăti înainte.

Nr. 60.

Brașov, Joi 16 (29) Martie.

1906.

Cum va decide Monarchul?

Prezența întregului ministeriu un-
 guresc în Viena și consiliul, ce l'au
 ținut acolo sub presidența Majestății
 Sale, arată învederat, că a sosit tim-
 pul să se ia decisiunile grave de mult
 așteptate în cestiunea nouelor ale-
 geri dietale și în cestiunea dărilor și
 a recrutării.

Pentru moment se impune mai
 mult urgența relativ la întrebarea: se
 se facă în termenul prescripționat de lege
 nouele alegeri pentru parlament,
 ori nu? Scirile de ași spun, că minis-
 trul președinte Fejervary cu cei mai
 mulți membri ai cabinetului sunt pen-
 tru a nu se face nouă alegeri pentru
 dietă, până ce nu va fi restabilită pe
 deplin ordinea legală, turburată în
 urma rezistenței coaliției.

Se nasce acum întrebarea, decă
 în consiliul de miniștri din Viena s'a
 luat deja o hotărîre în sensul propu-
 nerii lui Fejervary?

În momentul când scriem aflăm,
 că un comunicat oficios, publicat la
 inițiativa lui Fejervary, constată că
 Majestatea Sa după ascultarea simul-
 tană a miniștrilor unguresci înainte
 de depărtarea lor din Viena, le-a de-
 clarat, că își rezervă dreptul de de-
 ciziune și cere ca ministrul președin-
 te să nu se îndepărteze deocamdată
 din Viena.

În zilele următoare va trebui să
 urmeze decisiunea Monarchului. Cum
 va fi ea? Credița generală în Viena
 și pôte și în Budapesta este, că de-
 cisiunea va urma tot numai în di-
 recțiunea prevădută de Fejervary,
 fiindcă a convoca noua dietă pentru
 ca să fie erăși disolvată ca cea tre-
 cută, li-se pare celor mai mulți a fi
 un experiment mai periculos de cât
 neconvocarea ei în termenul legal, ce
 se pôte răzima pe motivul, că în sta-
 rea de ași tulburată și confusă din
 comitate nu se pot face alegeri.

Nimerit caracterisază „Neue
 Freie Presse” din Viena situațiunea
 scriind între altele: „Când colo-
 nelul Fabritius în fruntea soldaților
 a năvălit în parlament și a cetit re-
 scriptul de disolvare, ministru-preșe-
 dinte unguresc a fost lămurit despre
 aceea, că însăși constituția a fost luată
 de curentul crizei. Nimeni nu se pôte
 îndoi, că politica baronului Fejervary
 presupune o întrerupere pe timp mai
 îndelungat a activității parlamentului
 și că acel revirement în dispoziția
 generală, de care are necesitate pentru
 ași pôte câștiga o majoritate, nu se
 va pôte produce nicidecum în câte-
 va luni de zile. Bar. Fejervary n'a
 mai putut conta cu apropiata con-
 lucrare a dietei, în a căreia sală de
 sedințe a lăsat să intre soldații și pe
 care a lăsat-o să fie trimisă acasă
 printr'un comisar regesc.”

Bine dice mai departe aceeași
 fôia, că decă corôna ar avé inten-
 țiunea de a pași erăși pe calea regu-
 lată, cel dintăiu lucru ar fi să schimbe
 ministeriul Fejervary. Imprejurarea
 că ministrul de interne Kristoffy și
 cel de justiție Lanyi sunt pentru a
 se respecta litera legii și a se face
 nouele alegeri în tot cazul la timp,

nu pôte influința starea de lucruri
 și are mai mult o importanță perso-
 nală pentru ei. De aici conchide nu-
 mita fôia, că Fejervary n'are decăt
 să alăga între cele două necesități ce
 i-se impun, ca s'eu să se retragă di-
 naintea viitorului parlament, s'eu să
 pășescă hotărît pe terenul extrapar-
 lamentar, ori care ar fi pretextul
 pentru a face acêsta.

Dér mai este un punct hotărîtor,
 asupra căruia trebuie să se facă de-
 plină claritate. Ce se va întempla cu
 recrutarea și cu incassarea dărilor?
 Până acuma guvernul unguresc și-a
 ajutat într'o privință, făcînd impru-
 mutul flotant de o sută milioane, ér
 într'alta conchemând rezerviții de
 întregire. Până când însă va pôte
 merge tot așa?

Guvernul unguresc, dice fôia vi-
 eneză, nu pôte să încunjure întreba-
 rea: ce va avé să înlocuască în vii-
 tor încuviințarea bugetului și a re-
 cruțiilor pe cale parlamentară. Până
 la tómnă va mai merge cum va mai
 merge, mai încolo fôrte cu greu însă
 se va pôte evita incassarea dărilor și
 recrutarea cu de-a sila. Problema e
 fôrte grea și periculosă chiar, dér
 trebuie neapărat resolyată și încă cât

Decisiunea Monarchului în ces-
 tiunea nouelor alegeri dietale, după
 care așteptă Fejervary la Viena, va
 marca un nou period, care, fie bote-
 zat regim provisoriu ori absolutism,
 va avé cele mai grave și serioase con-
 secențe pentru viitorea dezvoltare
 stărilor din lăuntru.

Cestiunea limbei în camera advocaților din Arad.

Adunarea generală a camerei Advocației
 din Arad, ținută la 25 Martie 1906.

De când există camera advocaților
 din Arad, nu s'a vădut o sedință mai vi-
 forosă, ca cea de ași.

Nu fără motiv ați alarmat ftiucile
 Jidanilor din Arad pe cetitorii lor, căci
 furtuna a și sosit și povoilul celor 30 de
 advocați români a și spălat bărbătesce și
 românesce pe cei ce își făceau iluzii, că
 pe advocații români li vor pôte intimida
 cu înjurături josnice și cu amenințări co-
 pilăresci.

Advocații din sēmēnta lui David, pre-
 cum și puținii descendenți din stirpea lui
 Árpád, s'au putut acum convinge, că cu o
 majoritate fôrte minimă pôte isouă să
 aducă un conclud nedrept, insultător, ridicol
 și neexecutabil, dér acest conclud costă o
 pâruială juridică din cele mai strajnice și
 cu drept binemeritată, încăt învingerea
 reportată li e mai mult spre rușine, decăt
 li pôte servi de satisfacție, la care au
 rivnit.

De altă parte și advocații români
 pot trage din acêstă luptă conclusiunea,
 că la gôna ce s'a pornit în contra lor, și
 ei trebuie să răspundă nu numai cu cu-
 ragiū, ci și cu o „solidaritate” sinceră în
 viitor.

Adunarea generală s'a început abia
 cătră 11 ore, fiindcă advocații maghiari
 și jidanii, cu tot alarmul și cu tótă re-
 clama diarelor din Arad, creșdînd, că nu
 vor veni atăți Români, s'au prezentat ca
 de obicei, fôrte puținii, deci a trebuit să-i
 recivire prin stafete și telefon, căci Ro-
 mâni sosiseră punctual, ca un nor greu,
 pe când Jidanii abia erau vr'o căți va.
 Constat, că din 255 advocați, căți sunt în-

scriși la cameră, abia s'au prezentat 75,
 apoi și dintr'acestia căți-va s'au depărtat
 la început. Dintre advocații români au fost
 prezenți: din Arad: 1) Dr. Sever Ispravnic,
 2) Dr. Cornel Iancu, 3) Dr. Iustin
 Mărsieu, 4) Dr. Dimitrie Momac, 5) Dr.
 Ioan Német, 6) Dr. Petru Opre, 7) Vasile
 Papp, 8) Dr. Stefan C. Pop, 9) Dr. George
 Popa, 10) Dr. Ioan Suciū, 11) Dr. Liviu
 Tămășdan, 12) Petru Trutia; din Boroș-
 niu: 1) Dr. Teodor Burdan și 2) George
 Fejér; din Buteni: Dr. Aurel Grozda,

din Deva: 1) Francisc Hossu Longin,
 2) Dr. Alesandru I. Hossu, 3) Dr. Virgil
 Olariu și 4) Dr. Iustin Pop; din Hașeg:
 Dr. Victor Bontescu, din Chișineu: Dr.
 Cornel Ardelean, din Hălmeagiu: Dr. Teo-
 dor Papp;

din Pecica: 1) Dr. Lazar Gebeș, 2)
 Dr. Aurel Novac, 3) Stefan Novac; din
 Pui: Dr. Toma Ienciu; din Iliă Mureșiană:
 Dr. Stefan Rozvány; din Orăștie: 1) Dr.
 Aurel Oprea, 2) Dr. Aurel Vlad; din Hune-
 dora: Dr. George Dubleș.

Dintre advocații maghiari, din pro-
 vincie, abia au venit doi, ér dintre advo-
 cații maghiari, creștini, din Arad, abia
 s'au prezentat 5-6. Ceilalți au fot tot
 »chipeși» jidanii. Se vede, că patriotismul
 mult trimbițat a slăbit, căci étă cum s'au
 prezentat în mânia alarmărilor și învita-
 rilor la »diua mare» a camerei.

În Arad sunt 89 advocați, dintre a-
 cestia abia 14 sunt români. Pe întreg teri-
 toriul camerei sunt 47 advocați români,
 ceilalți 208 sunt maghiari, jidanii și alte
 seminiții. Evident așă că în Arad, și în
 pe li îndoi că la decisiunea amaria neces-
 din o provincie au lăsat terenul exclusiv Ji-
 și canilor, bagsēmă li-a fost rușine de ru-
 subnea lor.

Obiectele puse la ordinea zilei s'au
 primit fără discuțiune, până ce aujunseră
 la punctul 5: desbaterea asupra raportului
 anual.

Comitetul camerei, afară de raportul
 recerut de legea advocațională, s'a creșut în
 drept a face și politică, luând la refec atăt
 guvernul întreg, cât și în special pe mi-
 nistrul de justiție ung. pentru starea ac-
 tuală politică. Era de părere și a propus
 ca lecțiile sale să le aducă la cunoștința
 ministrului și a-l face chiar răspundător.

Față cu acêstă propunere advocatul
 Dr. Müllel Lajos redactor la o ftiucă din
 Arad, era de părere și a propus, ca ca-
 mera să nici nu steu de vorbă cu minis-
 trul în ce privesce »partea politică» din
 propunerea comitetului, ci aceea să se co-
 munique numai cu publicul cel mare.

La desbaterea acestui punct 5, refe-
 ritor la raportul anual al camerei, care
 raport conform dispoziției din §. 32 al
 proced. adv. e să așterne ministrului de
 justiție, advocații români vădînd că în aceli
 raport să face politică militantă, prin ros-
 tui d-lui Dr. Ioan Suciū au făcut dela în-
 ceput declarația, că fiind exclusă politisarea
 din sinul camerelor, prin legea pozitivă,
 lu să lua parte nici la desbatere, nici la
 votare cu atăt mai vërtoș cu cât după-
 cum a sunțat d-l Dr. Suciū, decă am sta
 să facem politică și să ne pronunțăm asu-
 pra stării poli. Ce de ași, socotăia nu va
 eși în favorul ce de ași, socotăia nu va
 rători ai constituți. ce se girază de apă-
 rise el — decă Vē piunguresci, căci —
 confiscă diarele, tot acêți acum că Vē
 diarele nōstre românesci se făcea cu
 diarele nōstre constituției d-vōstrē; qub domina-
 țiunea constituției d-vōstrē; qub domina-
 țiunii, că a fost disolvat direcdecă Vē
 liții, tot acêsta s'a făcut și în era l'coali-
 țiunii D-Vōstrē, când a fost disolvat ti-
 mitetul național român al nostru.

A rēmas dér ca Maghiarii, s'eu mai
 bine dis Jidanii, să-și facă mēndrele. Pro-
 punerea lui Müllel, după o discuțiune fôrte
 sarbădă, s'a pus la vot și la votarea no-
 minală, la care Românii n'au luat parte,
 s'a primit cu 37 voturi contra 8.

O mișcare generală și un murmur
 prevestitor de furtună s'a observat, când
 președintele a enunțat, că urmēză la des-

batare protestul advocaților români în
 cauza întrebunțării firmelor nemaghiare.
 Abia a resonat cuvântul președintelui, când
 jidanii au erumpt în urlete și năvălind din
 odaia vecină, gesticulau: ca răce nebun!

Se înțelege, că la acest alai să se ridi-
 cară cu curagiū ca unul și Românii, pre-
 tinșd libertatea cuvântului și îndruma-
 rea la ordine a celor cevoiau să însceneze
 scandalul pus în prospect priu zizaniile
 din Arad și alte localități unde mai
 au ftiucii. Președintele nu mai scia ce să
 începă. Cu mare greutate și după-ce s'a
 observat, că Românii nu numai că nu pot
 fi intimidăți, ci acum se încruntă și ei, —
 a putut secretarul să începă cetirea pro-
 testului înaintat de Francisc Hossu-Longin
 și soții.

Furtuna adevărată a erupt însă nu-
 mai când Jidanii au început să întrerupă
 cetirea protestului și făceau observări,
 când obraznice, când ridicule, — căci atuncii și
 advocații români, tot cu acea vehemență
 le replicau și li tractau, precum se trac-
 tēză mai toți, în asemenea împrejurări.

Aprôpe o oră întregă a trebuit, până
 s'a putut da cetire protestului în mijlocul
 unui sgomot infernal, încăt se adunase lu-
 mea pe sub ferestrii și vadă ce minune
 fac advocații.

Terminând secretarul cu cetirea pro-
 testului, s'a dat cuvântul advocatului Dr.
 Iustin Pop, care în numele colegilor săi
 români a motivat propunerea protestăto-
 rilor.

Dr. Iustin Pop în resumat a dis ur-
 mătoare: Credeam că în
 pe li îndoi că la decisiunea amaria neces-
 din o provincie au lăsat terenul exclusiv Ji-
 și canilor, bagsēmă li-a fost rușine de ru-
 subnea lor.

Juriști cu cea mai înaltă cualiți și juridi-
 că și cari în consecență trebuie să aibă
 și simțul de drept mai desvoltat, — as-
 cultând protestul nostru, vē veți indigna
 nu contra nōstră, cari am însoțit protes-
 tul cu motivări neresturnabile și luate din
 toți ramiul domeniului juridic și clar și
 din cel etic, ci veți exprima indignarea
 d-vōstrē față cu acela, cari la nefericita
 inițiativă a lui Avari au zămislit decisiul
 din desbatere.

Credeam acêsta cu atăt mai mult, că
 noi țineam să considerăm camera advo-
 cațiilor de așa instituțiune, precum o con-
 sideră și procedura advocațională: institu-
 țiune căreia nu-i e permis să fie stră-
 bătută de valurile șovinismului și care
 are menirea de a-și implini chemarea ce
 i-o atribue art. de lege 34 ex. 1874, ca
 lege pozitivă în vigore.

În zilele trecute, când s'a ivit con-
 flictul între camera advocaților din Buda-
 pestă și tribunalul de acolo ca for crimi-
 nal în chestia confiscării diarelor, camera
 în răspunsul ce l'a dat tribunalului a dis,
 că corpul advocaților e conștiința viuă a
 ordinei de drept. Pofțiți și după-ce a-ți
 esaminat în forul conștiinței și al simțu-
 lui dv. de drept decisiul ilegal, răspundeți
 cu glas de adevăr: decă se pôte considera
 productul comitetului camerei de un semn,
 de o dovadă, care ar pôte confirma ade-
 vărul spus de camera din Budapesta, că
 corpul advocaților e conștiința viuă a or-
 dinei de drept?

Nu, nici decum. Din contră, el a fost
 și e pentru noi o lovitură atăt de teme-
 rară, care a rēșbit în sângele, inimele și
 până în rărunchiile nōstri, așa că a trebuit
 să tresărim și să dăm espresiuine indig-
 nării nōstre prin protestul din cestiune,
 care decă nu-l făceam, nu eram conscii de
 demnitatea nōstră de ômeni, Românii și
 advocați, și am fi știrbit înșine reputația
 camerei, care și ea e în joc, decă lăsam
 fără cuvânt decisiul comitetului.

ca Arată apoi cu argumente puternice
 nu e basată e afirmarea din protest, că
 numai corp al advocaților maghiari, ei
 chiar și d-l Așta e ușor a o constata
 ced adv., și cea de naționalități și pro-
 trei milioane de și viuă dovadă e, că noi
 ționaliitate și suntem existam aici ca na-
 parte constitutivă a stăebue să fim egală
 tatea maghiară. și cu naționali-

următoarele amănunte asupra stării sanitare a regelui Carol: Regele este deplin restabil de influența și bronchita, de care suferă în timpul petrecerii mele în București. Maj. Sa arată foarte bine; starea sanitară este în genere mai bună.

Intr-o convorbire pe care a avut-o regele Carol în drumul său spre Viena cu o persoană marcantă, s'a exprimat, că timpul șederii sale în Lugano încă nu e definitiv fixat, dăr în tot cazul se va reînțorcel la Bucurercă, pentru a asista la deschiderea expozițiunii.

Aniversarea independenței României. Alaltăeri s'au împlinit 25 de ani de când s'a proclamat independența regatului României. Din privilegiul acesta s'au celebrat în întreaga Românie servicii divine. La serviciul divin oficiat în metropolia din București a asistat pe lângă autoritățile civile și militare și principele Ferdinand încungururat de miniștri și generalitate.

De la »România Jună.« Săptămâna trecută a fost alegere nouă la societatea academică »România Jună«. Comitetul cel nou se compune din domni: Horia Petrescu cand. philos. president, I. Fedorlac stud. forest. vicepresident, Ioan Teli-man stud. techn. secretar I, Vas. Greciuc, stud. litere sec. II, Todor Tovarnițchi stud. merc. cassier, Gheorge Șerban stud. med. controlor, E. Forgaclă jun. bibliotecar. Secția literară: Pres. Horia P. Petrescu D-gora Vica Turcan, Vas. Greciu, Ilie Peticariu stud. med., Demian David cand. techn., I. Forgaclă (litere).

Diarul român basarabean »Lumina« Guvernatorul Basarabiei a dat incuviințarea, ca preotul Nae Bivolu din Chișinău să pōtă scōte un diar intitulat »Lumina«, cu caracter pur cultural în limba româ-nescă. Diarul se va tipări jumătate cu litere chirilice, jumătate cu caractere latine.

Dela societatea »Petru Maior«. Sămbăta au fost convocați membrii societății »Petru Maior« din Budapesta în adunare generală extraordinară, pentru a alege un president în locul fostului president d-l C. Nedelcu, care s'a îndepărtat din Budapesta. Procedându-se la actul alegerii a fost ales president cu majoritate de voturi d-l Pompiliu Nistor stud. med. În urma acestei alegeri și-au dat demisiunea vicepresidentul d-l I. Tibil și ceilalți membri ai comitetului. S'a impus prin urmare și alegerea unui nou comitet în locul celui dimisionat și la propunerea unei comisii de candidare a fost ales v. president d-l Traia Iarca stud. vet. și s'a completat întregul comitet.

Distincțiune. D-l N. Droc-Barcianu, director de gimnasiu în Giurgiu a fost distins de regele României prin conferirea ordinului »Răsplata Muncii« cl. I. pentru serviciile aduse învățământului secundar. D-l Droc-Barcianu este originar din Transilvania.

Logodnă. Irina Popovits — Emil P. Grozda logodiți. Oradia-Mare — Simand, Martie 1906.

Funcționarii maghiari îndepărtați cu putere brachială din oficiu. Din Mureș-Oșorhei se telegrafiază, că comisarul re-gesc a ordonat erî îndepărtarea cu puterea brachială a mai multor funcționari comitatens și pretoriali din oficiile lor.

Prietenie sërbo-bulgară. Din Sofia se anunță, că numeroși profesori universitari bulgari vor pleca de Paști la Belgrad, pentru a demonstra împreună cu profesorii univ. sërbi pe lângă uniunea vamală sërbo-bulgară.

Festivalul musical dela expoziția națională. Din București se anunță, că comitetul central de festivități al expoziției naționale, și comisia musicală a aprobat memoriul societății corale »Carmen« privitor la marea festival coral, la care vor participa nu numai membrii societății »Carmen«, ci toate societățile corale din țară și reuniunile române de cântări din Ungaria și Bucovina.

Din Rusia. Alegătorii evrei din ținutul Cameneț, stând în prejma alegerilor pentru Duma imperială, desfășură o mare agitație pentru a garanta reușita unui deputat evreu. Din cauza acesta creștinii sunt foarte iritați și sunt temeri să nu isbuenescă din nou excese antisemite. — Cinci indiviți au pētruns în biroul central din Iekatarinoslaw, provocând pe funcționarul de servicii să le predea banii aflători în cassă. Nesupunându-se funcționarul a fost grav rănit de mai multe glōnte de revolver trase asupra lui.

Tōte comunele din Macedonia locuite de români, au înaintat ministerului ro-

mân de instrucțiune monografii, după cari se va orienta la facerea istoricului școlilor și populațiunii române din Macedonia. Ministeriul de instrucție întocmescă această lucrare în vederea expoziției naționale.

Adunarea generală a »Economului«.

Clușii, 26 Martie 1906.

Prea Onorată Redacțiune! Imi iau voie a vș trimite un scurt raport despre adunarea generală a institutului nostru »Economul« ținută la 24 l. c.

Președintele direcțiunii domnul Vasilie Almdșan constatând, că sunt reprezentate acțiunii în număr destul de mare, în sensul statutelor declară adunarea generală deschisă numind de notari pe d-nii N. Căciulă prim-comptabil și Leon-tin Pușcariu contabil, ér de verificatori ai procesului verbal al adunării generale pe d-nii Dr. Victor Poruțiu, Petru Barițiu și Nicolae Tincu.

Dându-se cetire bilanțului și contului profit și pierdere, adunarea generală le aprobă enunțând absolutoriul pentru direcțiune și comitetul de supraveghiere. În locul devenit vacant prin demisiunea Rvds. domn Artemiu Șarkadi, adunarea generală a ales cu totalitatea voturilor de membru în direcțiune pe d-l Dr. Romul Marcu, medic în Clușii. Fără nici o discuție s'a urcat, la propunerea d-lui A. C. Domșa, prețul marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii dela 7 la 8 cor.

Adunarea generală, care a durat abia 3/4 ore, a decurs în cea mai perfectă ordine, fapt ce ne-a îndemnat pe toți acționarii să ne intrunim, în frunte cu direcțiunea, directorul executiv și comitetul de supraveghiere la un prânz comuu. S'a putut ceti pe fețele tuturor bucuria și veselie de care eram cuprinși vădând liniștea și ordinea ce s'a intrupat și la adunările generale ale »Economului«, unde până acuma adunările acestui institut erau din cele mai viforose și sgomotose. Și am firma speranță, că spiritul certei nici nu va mai pute răsbî în acest institut, cât timp la conducerea lui vor sta bărbați atât de demni ca cei de present conducători.

L. P.

Cuartetul »Carmen Sylva«.

Concertul ce l'a dat acest quartet aseră în sala cea mare dela Reduță, a fost pentru publicul musical din orașul nostru un adevărat eveniment. Ni-s'a mai dat ocaziune să aușim aici quartete compuse de artiști valoroși din străinătate, dăr neînțrecut de tōte aceste este quartetul din București ce avurăm plăcerea a asculta aseră și care pōrtă numele poetei-regine a României, grațioasă protectore a artelor, a căreia pricepere și iubire pentru musică este în general cunoscută.

A putut să se convingă fie-care dintre vizitatorii concertului, că este o veritabilă și alésă musică de cameră ce s'a predat la concertul de aseră. Cele trei puncte ale programei concertului au fost atât de bine alese și executate cu atăta artă și efect, încât ne este foarte greu de a spune, căreia din ele i-s'ar putea da întâietatea. Adencă impresiune ne-au lăsat cu deosebire părțile din urmă Andante cantabile și Allegro din al 5-lea quartet al lui Beethoven. Superbul quartet F-dur de Dvorak a dat privilegiu artiștilor de a-și desfășura în tōte direcțiunile perfecțiunea la care au ajuns.

Deja din prima piesă am putut observa, ér din celelalte ne-am convins tot mai mult, că sufletul quartetului »Carmen Sylva« este d-l Dinicu, renumitul cellist român. El mănuează arcușul său cu atăta dulcătă și tonurile ce le scōte sunt așa de armonice rotunđite, încât i-se pare omului, că instrumentul său îi vorbesce un grai viu și mișcător.

D-l Dinicu, sub a cărnua conducere s'a format și se susține de mai mulți ani acest escelent quartet, și-a acuirat o eminentă forță în d-l Malcher virtuosul în violină originar din orașul Brașov și cu-

noscult publicului de aici, care ca prim violinist a cântat aseră admirabil.

Numerosul public a aplaudat sgomotos și însuflețit pe artiști după fie-care piesă.

Banda de jefuitori din Crașovia.

Este o poveste par-că ceea ce scriu folle maghiare despre cursele ce le-a întins un tiner Evreu ce se dedea de jurnalist, episcopului ramolit Bublics de la Crașovia. Detaliurile scōse la ivelă în urma cercetărilor polițienesci sunt diu ce în ce mai agravante pentru jupânul Hajnóczi și complicitii lui, și decă istețul escroc n'a fost arestat din capul locului, acesta se pōte atribui numai faptului că el amenința cu destăinuirii scandalōse despre fostul său protector și spre a evita un scandal public, însuși Archiereul neputincios a intervenit în favorul lui Hajnóczi.

Acest individ a fost întâi băiat de prăvălie (commis), dăr ca fie care jidov a simțit că are vocațiune pentru teva mai înalt și s'a făcut »jurnalist«, ducēnd o viață parazitară, pe unde putea. Originar din Budapesta, înainte cu câți-va ani s'a pripășit la Crașovia în calitate de colaborator la o fițică. De aici însă i-au dat curînd drumul, fiind-că a falsificat iscălitura șefului cu scop de a-și face rost de un bilet de liber parcurs. Nu peste mult a apărut în Budapesta o carte ilustrată, în care se afla și portretul și biografia episcopului Bublics. Acestă biografie a fost scrisă de Hajnóczi, care s'a îngrijit ca episcopul să afle cine este autorul și să-l răsplătescă. Din cerșitor a devenit încetul cu încetul jefuitor. Este de necredut cu că-tă viclenie a sciut să se introducă acest escroc la bătrânul episcop, care l'a numit secretar al său, onorându-l cu deplina sa încredere.

Cercetările poliției din Budapesta au constatat între altele următoarele:

— Hajnóczi a sugerat lui Bublics, că s'ar pute să dobândescă scaunul episcopesc din Pecs sau arhiepiscopia din Coloccea, decă i-ar pune la dispoziție sumele necesare cu cari să mituiescă persoanele, de la cari depinde conferirea acestor scaune. Bublics i-a dat decă de mii de corōne spre acest scop, dăr numirea întârđia. Întrebat de episcop, jidovul a răspuns că numirea este iscălită de mult, dăr că un personagiu influent eclesiastic stăruie să nu se publice această numire și a însărcinat chiar pe un preot să publice un pamflet împotriva lui Bublics. Hajnóczi a isbit înșe să desarmeze pe acest preot și să-l îndemne a pleca în America. Pentru acest serviciu a primit de la episcopul 17.000 corōne.

Concipistul de poliție Ujhelyi, care a fost țilele trecute în Baden și a ascultat pe episcopul Bublics, a aflat de la dēnsul, că Hajnóczi și complicitii lui l'au păgubit cu totul cu cel puțin o jumătate de milion de corōne.

Pe lângă Hajnóczi a fost arestat și Filip László (Löwy) negustor de antichități din Budapesta, care în câți-va ani din peritor de fōme a ajuns om bogat.

Soția lui László (Löwy) care locuiesce pe Bulevardul Leopold în nisce apartamente luxuōse a spus unui țiarist următoarele:

— Soțul meu a fost ani de țile prietenul intim al episcopului, care adesea venia la noi. Intotd'auna spunea, și pentru acesta avem martori, că: »László este unicul meu amic« și nici odată nu pleca de la noi, fără să-l sărute pe frunte. Scriorile sale le încheia întotd'auna așa: »Dumneđu să Te binecuvinte iubitul meu László, împreună cu familia D-tale — devotatul Bublics«. Înainte cu 2 1/2 luni i-a țis bărbatului meu:

— Am vorbit cu ministrul președint Fejervary și m'a asigurat, că în câteva țile mă va numi arhiepiscop la Coloccea. O să veđi bunul meu László, cât de recunoscător îți voi fi. Am să te însărcinez cu administrația pădurilor și a domeniilor. Tōte se vor întorcel spre bine și d-ta îți vei căpăta justele pretențiuni.

Episcopul Bublics era și administratorul fondurilor de liturghii ce se trime-teau din Chur (Elveția) și cu cari mulți

preoți au comis atâtea abuzuri. O scrisore cu multe mii de corōne trimisă din Chur a dispărut în palatul episcopesc. S'a pornit cercetare, care a fost în curînd suprimată, dispariția banilor puēndu-se pe socotela memoriei slăbite a episcopului, care a uitat unde a pus banii. Tot Hajnóczi a fost și aici meșterul.

Hajnóczi a scris o dată și o pastorală adresată clerului, și a pus pe bătrânul episcop să o iscălescă. Altă dată i-a prezentat o actriță despre care spunea, că e rudă cu nunciul din Viena și are mare influență în cercurile eclesiastice.

Intr'un rēnd i-a prezentat o scrisore falsificată a secretarului papei Merry del Val, în care acesta îl însciinta pe Bublics, că este iminentă numirea sa de cardinal. În urma acestei scrisori Hajnóczi a încasat erășii sume considerabile.

Antichitățile șterpelite dela bătrânul episcop au fost vindute prin mijlocirea lui László (Löwy) la firme din Viena, Berlin și Paris. De la o firmă din capitala Franței László a încasat odată suma de 350 mii franci.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 28 Martie. Așteptarea ministrului președinte Fejervary în Viena are ca scop redactarea unui manifest asupra motivelor cari impun amânarea alegerilor.

București, 28 Martie. Nu se adeverește până acum, că la ciocnirea de Lună s'era ar fi fost doi morți. Numai un student din Craiova cu numele A. Ionescu a succumbat în urma unei răniri grave cu baioneta.

Belgrad, 28 Martie. În consiliul de miniștri ținut sub președința regelui s'a hotărît a-se relua relațiunile diplomatice cu Anglia, sub condițiunile impuse de acesta, anume de a-se șterge numele ofițerilor complotiști din cadrele militare, fără a mai pute ocupa un post la stat.

Diverse.

Generali în »recunoscere«. La expoziția de pictură din Petersburg s'a constatat un lucru, care a provocat multă veselie: Toți vizitatorii expoziției păreau a fi extraordinar de distrași și a fi veniți nu pentru a admira tablourile, ci pentru a face nisce cercetări secrete. Cu deosebire s'a remarcat enormul număr de generali, cari se aflau la expoziție și mai cu semă purtarea lor, căci umblau neîncetat prin tōte sălile și păreau a căuta ceva. Unii dintre ei manifestau chiar un fel de vioiciune tinerescă, urcând și coborând neîncetat scara spre galeriile de sus ale expoziției. Aprōpe la fel se purtau și dōmnele, cari se aflau acolo.

Cheia acestei purtări comice a dat-o țiarul »Novoie Vremea« în care apăruse următorul anunț:

»O brună încântătoare cu temperament pasionat dōrește să facă cunoștința unui general, pe care l' întâlnește adesea în plimbările la Liteneu și la marea Morskaja. Voiți fi în țiuva de 1 Martie la ora 3 după amēđi în marea Morskaja și voiți purta o pălărie cu flori galbene!«

Bunii generali au cređut gluma, dăr încântătōrea brună a lipsit de la expoziție. Recunoscările generalilor au rōmas fără efect ca în ultimul răsboi și ei părăsiră câmpul de luptă fără de a fi veđut nimic.

Literatură.

A apărut »Geloșii«, comedie într'un act, după germană, de Moșul. Brașov. Tipografia A. Mureșianu 1905. O piesă foarte potrivită pentru diletanții noștri dela sate și orașe (pentru 3 domni și 2 dame). Prețul 40 fileri franco.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop

Să capetă pretutindenî

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Martie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	111.80
Renta de corone ung. 4%	93.70
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	84.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	94.60
Bonuri rurale croate-slavone	97.75
Impr. ung. cu premii	214.—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	157.50
Renta de hartie austr. 4 1/10	99.45
Renta de argint austr. 4 1/10	99.45
Renta de aur austr. 4%	117.40
Renta de corone austr. 4%	99.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89.90
Losuri din 1860	157.50
Actiile de-ale Banței austro-ungare	16.34
Actiile de-ale Banței ung. de credit	786.50
Actiile de-ale Banței austr. de credit	667.25
Napoleondori	19.13 1/2
Marci imperiale germane	117.45
London vista	240.50
Paris vista	95.75
Note italiene	95.75

Cursul pietei Braşov

Din 28 Martie n. 1906.

Bancnote rom. Cump. 18.92 Vënd.	18.96
Argint român	18.88
Napoleond'ori.	19.06
Galbeni	11.20
Marci germane	117.20
Lire turcesci	21.50
Scris. fonc. Albine 5%	101.—
Ruble Rusesci	2.53

La Librăria și Tipografia

A. MUREȘIANU Braşov,

Au sosit

următoarele cărți literare dela scriitorii noștri de valoare in editura „Minervei” din București.

Alexandri: „Poesii” (30 bani porto)	1.50
„Teatru” I, II, III a.	1.50
„Proză”	1.50
Alexandrescu: „Versuri”	1.25
Brătescu: „Nuvele”	1.50
Bolintineanu: „Poesii”	1.50
Cunțan: „Poesii”	1.25
Negrui: „Proză”	1.50
Eminescu: „Sorori politice” liberare	2.—
„Literatura populară”	1.50
Filimon: „Ciocoi vechi și noi seu ce nasce din pisica sorcei mănăncă	1.30
Constanța Hodog: „Frumos”	1.50
Ispirescu: „Basme”	1.50
Iorga: „Cuvinte adevărate”	2.50
„Gândiri”	1.50
„Sate și mănăstiri”	2.50
„Nemul românesc”	2.50
Gorun: „Taina a șasea”	1.50
Leca: „Poesii”	1.50
„Tainele cerului”	1.50
Pann: „Povestea Vorbei”	1.50
Rosseti: „Intre Capșa și Palat” (impresi)	2.—
Scrob: „Rona și Bruma” (poesii)	1.50
Sadoveanu: „Soimii”	1.50
„Dureri înăbușite”	2.—
„Poveștiri din război”	2.—
„Crâșma lui moș Precu”	2.—
Negoescu: „Fabule”	1.25
Delatissima: 100 Basme	2.50
Genlis: „Povestiri Morale”	1.50
Livescu: „Nu se cuvine”	1.50
Bărsan: „Visuri de noroc” (poesii)	2.—
Chendi: „Preludii”	2.50
Grigorovici: „Chipuri și graiuri din Bucovina”	2.50
Teodor: „Din viața marinărilor”	1.50
„Rutenisarea Bucovinei”, de un Bucovinean	3.50
Slavici: „Din Bătrâni”, (narațiune istoric)	2.50
„Vatra părăsită” (nuvelă)	2.—
Augustin Paul: „Intre Someș și Prut”	1.50
Jules Brun: „Moșnegul de la munte” (roman)	1.50

„Ris și plâns”, schițe umoristice și nuvele de Vasile Pop, prețul 1.50 corone, plus 20 bani porto.

„Neamul românesc din Ardeal și Țara unghurească” de Iorga. Vol. I. Cor. 2.50 plus 20 bani porto.

„Neamul românesc în Ardeal și Țara unghurească” de Iorga. Vol. II. Prețul cor. 2.50, plus 20 bani porto.

„Din primăvara vieții”, poesii de Emil A. Chișta-Bistrița, Tipografia G. Matheiu 1905. Un volum drăgălaș mic, conținând pe 93 pagini vr'o 60 de poesii. Prețul unui exemplar 1 cor., plus porto postal 5 fil. Se află de vânzare și la librăria și tipografia A. Mureșianu, Braşov.

CONVOCARE.

Domnii acționarilor ai institutului de credit și de economii „CORDIANA”, societate pe acții, se invită conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor societății la a

VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Fofeldea (localul institutului) **Duminică în 29 Aprilie st. n. 1906**, după amezii la 1 oră.

Obiectele:

1. Raportul anual al Direcțiunei, bilanțul anului de gestiune 1905 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea a doi membri în Direcțiune, eventual întregirea comitetului de supraveghiere.
4. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii din Direcțiune.

Domnii acționarilor, cari în sensul §§-lor 22, 23 și 24 din statutele societății voiesc să participe la adunare în persoană, seu prin plenipotențiatii, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovedile de plenipotență, cel mult până **Vineri, în 27 Aprilie n. a. c. la 6 ore p. m.** la cassa institutului în Fofeldea, la institutul de credit și de economii „Albina” în Sibiu și la filiala „Albina” în Braşov.

Fofeldea, 27 Martie 1906.

Direcțiunea.

ACTIVE.

Contul Bilanțului. — Mérleg számla.

PASIVE.

	K f.		K f.
Cassa — Készpénz	2,798.68	Capital — Részvénytőke	60,000.—
Cambii de bancă — Bank-váltók	345,763.—	Depuneri spre fructificare — Betétek	179,631.16
Imprumuturi hipotec. — Jelzálogos kölcsönök	33,609.—	Fond de rezervă — Tartalék alap	11,557.—
Mobilier — Felszerelés	K 742.42	Reescompt — Vizszeszámítás	111,798.—
amortisare — leirás	72.42	Creditori — Hitelezők	10,881.04
Edificiul institutului — Intézeti ház	7,000.—	Dividende neridicate — Fel nem vet osztalék	63.—
		Interese transitoare — Átmeneti kamat	7,354.88
		Profit curat — Tiszta nyereség	8,556.10
	389,840.68		389,840.68

DEBIT.

Contul de Perderi și Profite. — Veszteség és nyereség számla.

CREDIT.

	K f.		K f.
Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:	
de cont-curent — folyó-számla után	1,097.65	de escompt — leszámított váltók után	18,692.26
de depuneri — betétek után	8,131.04	de imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök után	2,576.—
Contribuție directă — Egyenes adó	3,073.33	Provisiuni — Jutalékok	5,699.28
10% după interes de depuneri — 10% betéti kamatok után	839.98	Chirie — Házbér	800.—
Spese (porto, chirie, diverse) — Költségek (posta-dij, házbér és külf.)	1,620.02		
Salare — Fizetések	4,200.—		
Marce de prezență — Jelenléti díj	177.—		
Amort. din mobilier — Leirás a leltár számlán	72.42		
Profit curat — Tiszta nyereség	8,556.10		
	27,767.54		27,767.54

Fofeldea, 31 Decembrie 1905.

Iosif Lissai m. p.,
prezident.

Ioan Bonea m. p.,
vice-prezident.

Petrescu m. p.,
direct. executiv.

Iacob Nastase m. p.,
contabil.

Dominic Rațiu m. p.,
membru în direcțiune.

Alexe Manuil m. p.,
membru în direcțiune.

Ioan Precup m. p.,
membru în direcț.

Ioan Maniu m. p.,
cassar.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Fofeldea, 10 Ianuarie 1906.

Comitetul de supraveghiere:

Eliseu Balaban m. p., Petru Sopa (36) m. p., Petru Sopa (54) m. p., Toma Sava m. p., Ioan Manuil m. p. prezident.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat în decursul anului de mai multe ori cărțile și valorile institutului „Cordiana” și am aflat tot-deauna cea mai bună ordine. Bilanțul anual și Contul Perderi și Profite pe anul 1905 l'am examinat și l'am aflat în deplină ordine cu registrele principale și auxiliare ale institutului, cu cari consună întru toate. Deci, Vă propunem, a da absolutoriu Direcțiunei pentru anul de gestiune 1905.

În privința împărțirii profitului curat ne alăturăm întru toate la propunerile Direcțiunei.

Fofeldea, 10 Ianuarie 1906.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Eliseu Balaban m. p., Petru Sopa (36) m. p., Toma Sava m. p., Petru Sopa (54) m. p., Ioan Manuil m. p. prezident.

DROGUERIE

LANG & THEIL

Braşov, Strada Porți 36.

Mare deposit:

de specialități medicamentose indigene și din streinătate:

Săpunuri. Parfumerii, Pudre, Creme, Vinuri medicamentose. Cial, Rum, Cognac și Esențe de licioruri.

Bandaje și articole pentru cautarea bolnavilor. Specialități de gumă etc. et.

8—10.2903.

Lecții de Pian

dă acasă și afară de casă o **DAMĂ** foarte specialistă. Informații se pot lua în localul „Reuniunii industriale” (Gewerbeverein) Bulevardul „Rudolf” nr. 7. 10—12.2905.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei” se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell” prospătă dela cep în fie-care di? La

Restaurantul Schwarzburg în Braşov, Str. Spitalului nr. 20. De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

181—0